

til Fællesudvalget om at afslutte sine Forhandlinger, saa sagde Højre: Ja, saa maa vi gøre et alvorligt Forsøg paa at gaa til Grænsen af det, vi mene for Tiden er forsvarligt for dog at aabne Muligheden for at komme til en Afslutning med dette store Spørgsmaal. Det gjorde Højre, og atter fremsatte de et Forslag, som jo er bekendt for ethvert Medlem af dette Ting, og som jeg er meget villig til at tage min Del af Ansvaret for. Jeg mener, jeg kan fuldt ud være det bekendt.

Det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (Anders Nielsen) vilde saa gerne forsøge at slaa sig op paa den Betragtning, at det, man da forlangte i Retning af Aamtsraadenes Sammensætning, var noget ganske forfærdelig galt i Forhold til det, som nu foreligger; det var noget, som det vilde være ganske umuligt at tænke sig gennemført. Nej, det var det slet ikke. Det var slet ikke urimelig galt, det var en Sammensætning, der virkelig i konservativ Henseende kunde have faaet nogen Betydning, hvad dette her vanskelig kan; det kunde have faaet nogen Betydning, og derfor var det fremsat; det var selvfølgelig ikke fremsat, fordi man troede derved at kunne tilfredsstille det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds, det gjorde vi os intet Haab om, men det var fremsat, fordi vi mente, det var forsvarligt for Land og Folk; og det var forsvarligt af den Grund, at vi vare fuldt forvissede om, at ogsaa mange indenfor Reformpartiet — hvad der har vist sig senere ude omkring i Landet — billigede dette Forslag.

Det ærede Medlem kom derefter ind paa en ret ejendommelig Kritik af mine Udtalelser om, at jeg ikke ønskede at indskrænke det kommunale Selvstyre. Det ærede Medlem har neppe nogen Berettigelse, hverken i den ene eller den anden Retning, til at udtale sig paa den Maade, som han der gjorde. Det ærede Medlem maa være saa elskværdig at erindre, at jeg staar ikke hverken direkte eller indirekte under det ærede Medlems Knaldpisk; det ærede Medlem skulde hellere tage det lidt mere skikkeligt, lidt mere stilfærdigt; det vil jeg i alt Fald befitte mig paa, og saa vil jeg overlade til det ærede Medlem at bruge de meget stærke og noget fornærmelige Ord, som han har brugt overfor mig. Det, som det ærede Medlem bebrejdede mig paa en Maade, som jeg ikke er vant til at høre her, i alt Fald i Udtryk, som jeg ikke er vant til at høre, gav han en ganske fejl Adresse. Det

ærede Medlem mente selvfølgelig at kunne kaste — ja, jeg vil ikke bruge det Udtryk, som laa mig paa Tungen —, det ærede Medlem mente at kunne rette stærke Bebrejdelser imod mig og imod Højre i det hele taget, fordi vi havde optaget i vort Forslag i Fjor de saakaldte Spændetrøjeparagraffer. Det er skuddt forbi; det ærede Medlem har ingen som helst Berettigelse, ingen som helst Anledning til at bebrejde os, at vi optog ordret de Forslag, som i sin Tid vare stillede af Regeringen gennem den fungerende Indenrigsminister. Det maa dog være fuldstændig forsvarligt, naar et Parti indenfor Rigsdagen gør et Forslag til sit, som oprindelig er fremsat af den Regering, der endnu sidder ved Roret. Det er uberettiget, og jeg tilbageviser de Bebrejdelser, der rettes mod Højre for, at man har taget de Bestemmelser op, som i og for sig ikke ere nogen Indskrænkning i det kommunale Selvstyre. I saa Henseende vil jeg henvise det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds til at efterse Folkestingstidenden for 1901—02, Sp. 1948 ff. Der udtaler den fungerende Indenrigsminister sig netop om dette Spørgsmaal, om det kan siges at være en Indskrænkning; en Begrænsning af det kommunale Selvstyre, at han har foreslaaet de to Paragraffer 32 og 33, som den Gang vare foreslaaede til Skattelovene. Han paaviser med stor Styrke og meget bestemt, at det ikke alene ikke er nogen egentlig Indskrænkning; han siger: Man kan paastaa det ene, man kan paastaa det andet, men naar man undersøger Sagen faktisk og undersøger den Maade, hvorpaa Bestemmelsen vil komme til at virke ude i det kommunale Liv, saa skal det vise sig, at det ikke alene ikke er nogen Indskrænkning, men at det er en Udvidelse af Sogneraadens Rettigheder, Sogneraadens Selvstændighed. Det vil vise sig, siger han, at der er en hel Mængde store og vigtige Spørgsmaal, som han opregner, hvor Rettigheden, den fulde Rettighed, gaar over til Sogneraadene med Hensyn til at tage endelig Bestemmelse i Sagen, uden at det er nødvendigt at gaa til den overordnede Autoritet, Aamtsraadet — og deri har han utvivlsomt Ret. Der fordres saa efter Ministerens Forslag til Gengæld, at de kommunale Raad, Sogneraadene, skulle være noget mere enige, end at een over Halvdelen kan tage Bestemmelse om de paa-gældende Udgifters Afholdelse eller de paa-gældende Foranstaltningers Gennemførelse; der forlanges en kvalificeret Majoritet i